

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (peti senat)

z dne 1. julija 2010*

V združenih zadevah T-568/08 in T-573/08,

Métropole télévision (M6) s sedežem v Neuilly-sur-Seinu (Francija), ki jo zastopajo O. Freget, N. Chahid-Nourai, R. Lazerges in M. Potel, odvetniki,

Télévision française 1 SA (TF1) s sedežem v Boulogne-Billancourtu (Francija), ki jo zastopata J.-P. Hordies in C. Smits, odvetnika,

tožeči stranki,

ob sodelovanju

Canal + s sedežem v Issy-les-Moulineauxu (Francija), ki jo zastopa E. Guillaume, odvetnik,

intervenientka,

* Jezik postopka: francoščina.

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata B. Stromsky in B. Martenczuk, zastopnika,

tožena stranka,

ob intervenciji

Francoske republike, ki sta jo sprva zastopala G. de Bergues in A.-L. Vendrolini, nato G. de Bergues in L. Butel, zastopnika,

France Télévisions s sedežem v Parizu (Francija), ki jo zastopajo J.-P. Gunther, D. Tayar, A. Giraud in S. Snoeck, odvetniki,

intervenientki,

zaradi predlogov za razglasitev ničnosti odločbe Komisije C(2008) 3506 konč. z dne 16. julija 2008 o načrtovani kapitalski dotaciji Francoske republike v višini 150 milijonov EUR za France Télévisions SA in predlogov, naj se Komisiji odredi sprožitev formalnega postopka preiskave,

SPLOŠNO SODIŠČE (peti senat),

v sestavi M. Vilaras (poročevalec), predsednik, M. Prek in V. M. Ciucă, sodnika,
sodna tajnica: T. Weiler, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. marca 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Člen 16 ES določa:

„Brez poseganja v člene 73 [ES], 86 [ES] in 87 [ES] ter ob upoštevanju položaja, ki ga imajo službe splošnega gospodarskega pomena v okviru skupnih vrednot Unije, pa tudi njihove vloge pri pospeševanju socialne in teritorialne kohezije, skrbijo Skupnost in države članice v mejah svojih pristojnosti na področju uporabe te pogodbe za to, da takšne službe delujejo na podlagi načel in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog.“

2 Člen 86(2) ES določa:

„Podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, oziroma podjetja, ki imajo značaj dohodkovnega monopola, ravnajo po pravilih iz te

pogodbe, zlasti po pravilih o konkurenci, kolikor uporaba takšnih pravil pravno ali dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog, ki so jim dodeljene. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti.“

3 Člen 87(1) ES določa:

„Razen če ta pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.“

4 Člen 311 ES določa:

„Protokoli, ki se v medsebojnem soglasju držav članic priložijo tej pogodbi, so njen sestavni del.“

- 5 Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah (UL 1997, C 340, str. 109, v nadaljevanju: Amsterdamski protokol), ki je bil uveden z Amsterdamsko pogodbo v prilogi k Pogodbi ES, določa:

„[Države članice so se] ob upoštevanju neposredne povezanosti sistema javne radiotelevizije v državah članicah z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe in potrebo po ohranitvi medijske pluralnosti dogovorile o naslednjih razlagalnih določbah, ki so priložene Pogodbi [ES]:

Določbe Pogodbe [ES] ne vplivajo na pristojnost držav članic glede financiranja storitev javne radiotelevizije, če je takšno financiranje odobreno radiotelevizijskim zavodom za opravljanje javne službe, kakor jo naloži, opredeli in organizira vsaka država članica, in če ne vpliva na trgovinske pogoje in konkurenco v Skupnosti do te mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi, pri čemer je treba upoštevati zagotavljanje teh javnih storitev.“

- 6 Komisija Evropskih skupnosti je 15. novembra 2001 objavila sporočilo o uporabi pravil o državni pomoči za storitve javne radiodifuzije (UL C 320, str. 5, v nadaljevanju: Sporočilo o radiodifuziji), v katerem je določila načela, ki jih bo upoštevala pri uporabi členov 87 ES in 86(2) ES za državno financiranje storitev javne radiodifuzije.

Dejansko stanje

- 7 France Télévisions je francoska javna družba, ustanovljena na podlagi francoskega zakona 2000-719 z dne 1. avgusta 2000 o spremembah zakona 86-1067 z dne 30. septembra 1986 o svobodi komuniciranja (JORF št. 177 z dne 2. avgusta 2000, str. 11903), ter lastnica javnih televizijskih postaj France 2, France 3, France 4, France 5, France Ô in mreže RFO (Réseau France Outre-mer), v katero so združene javne televizijske in radijske postaje, ki oddajajo v francoskih čezmorskih departmajih in ozemljih.
- 8 Francoska republika je na podlagi razglasa predsednika republike z dne 8. januarja 2008 o ukinitvi komercialnih oglasov na javni televiziji Komisiji 11. junija 2008 priglasila načrt, da družbi France Télévisions nameni kapitalsko dotacijo 150 milijonov EUR.
- 9 Komisija je 18. junija 2008 Francosko republiko zaprosila za dodatne informacije, ki so ji bile predložene v dopisu z dne 26. junija 2008.
- 10 Komisija je 16. julija 2008 sprejela odločbo C(2008) 3506 konč. o načrtovani kapitalski dotaciji Francoske republike v višini 150 milijonov EUR za družbo France Télévisions (v nadaljevanju: izpodbijana odločba). Kratko obvestilo o tej odločbi je bilo objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 23. septembra 2008 (UL C 242, str. 2).
- 11 Komisija je v izpodbijani odločbi navedla, da priglašeni ukrep spada v splošni okvir javnega financiranja družbe France Télévisions, ki je bil preučen že v Odločbi 2004/838/ES z dne 10. decembra 2003 o državnih pomočeh, ki jih Francija izvaja

v korist France 2 in France 3 (UL 2004, L 361, str. 21, v nadaljevanju: odločba z dne 10. decembra 2003), in v Odločbi C(2005) 1166 konč. z dne 20. aprila 2005 o pomoči za France Télévisions (pomoč E 10/2005 (ex C 60/1999) – Francija, RTV-prispevek), o kateri je bilo objavljeno kratko obvestilo v Uradnem listu z dne 30. septembra 2005 (C 240, str. 20) (v nadaljevanju: odločba z dne 20. aprila 2005), da pa se ta ukrep razlikuje od ukrepov, na katera sta se nanašali navedeni odločbi (odstavek 3 izpodbijane odločbe).

- 12 Komisija je pri presoji priglaščenega ukrepa ugotovila, da so izpolnjeni pogoji za obstoj državne pomoči, povezane s posredovanjem države ali uporabo državnih sredstev, vplivom na trgovino med državami članicami, obstojem ugodnosti in nazadnje s kršitvijo ali verjetnostjo kršitve konkurence (odstavki od 13 do 33 izpodbijane odločbe), ter nato preučila združljivost državne pomoči s skupnim trgom na podlagi člena 86(2) ES (odstavki od 34 do 50 izpodbijane odločbe).
- 13 V okviru tega je Komisija ugotovila, da je izpolnjen pogoj v zvezi z opredelitvijo in pooblastitvijo javne službe družbe France Télévisions ter nadzorom nad njo (odstavki od 36 do 42 izpodbijane odločbe), in nato preučila pogoj sorazmernosti (odstavki od 43 do 49 izpodbijane odločbe).
- 14 V zvezi s tem je Komisija navedla, da financiranje javne službe, ki jo opravlja družba France Télévisions, temelji na mešani ureditvi v smislu Sporočila o radiodifuziji, saj obsega državna sredstva in prihodke iz komercialnih dejavnosti, in da je v tem sporočilu poudarjena načelna svoboda držav članic pri izbiri načina financiranja obveznosti javne službe, ki pa temelji na načelu, da so v ta namen praviloma potrebna državna sredstva, če državna pomoč ne preseže neto stroškov iz opravljanja javne službe, pri

čemer se upoštevajo tudi drugi neposredni ali posredni prihodki, ki izhajajo iz opravljanja javne službe (odstavek 43 izpodbijane odločbe).

- 15 Komisija je ugotovila, da je priglašena državna pomoč, „načrtovana v obliki kapitalske dotacije v višini 150 milijonov EUR, le za približno [...] milijonov EUR preseгла že ugotovljeno razliko v višini [...] milijonov EUR med oglaševalskimi prihodki, ustvarjenimi od januarja do junija leta 2008, in oglaševalskimi prihodki, ustvarjenimi v enakem obdobju od januarja do junija leta 2007“. Dodala je, da se je „s potrditvijo želje vlade, da z javne televizije umakne oglase, nadaljevanje te težnje zdelo dovolj predvidljivo, da bi bila lahko dosežena ocena operaterja, s katero so se strinjali tudi francoski organi, o izpadu prihodkov v višini [...] milijonov EUR v celotnem letu 2008“ (odstavek 45 izpodbijane odločbe).
- 16 Komisija je ugotovila, da se „[v] teh okoliščinah [...] opredelitev obveznosti in drugih virov financiranja javne službe za France Télévisions ni spremenila, medtem ko so se stroški po navedbah francoskih organov povečali za [...] milijonov EUR, ker je bila zaradi ukinitve oglasov potrebna dodatna programska shema“, in poudarila, da „bi se lahko zaradi zmanjšanja oglaševalskih prihodkov za [...] milijonov EUR za toliko zmanjšal tudi neto dobiček iz komercialnih dejavnosti, saj bi se s tem avtomatično in sorazmerno povečali neto stroški iz dejavnosti javne službe, ki se bodo zaradi potreb po dodatni programski shemi že sicer povečali za [...] milijonov EUR“ (odstavek 46 izpodbijane odločbe).
- 17 Komisija je menila, da „v teh okoliščinah dotacija v višini 150 milijonov EUR v obliki dodatnih javnih sredstev ne more preseči nihanja neto stroškov javne službe zaradi gibanja oglaševalskih prihodkov za leto 2008 in potrebe po dodatni programski

shemi“ in da „zato kapitalska dotacija ne bi smela pomeniti čezmernega nadomestila za stroške opravljanja nalog javne službe“ (odstavek 47 izpodbijane odločbe).

- 18 Komisija je s sklicevanjem na zaveze, ki jih je Francoska republika sprejela v okviru drugih ukrepov financiranja družbe France Télévisions, preučenih v odločbi z dne 20. aprila 2005 (odstavek 12 izpodbijane odločbe), navedla, da „je treba pri dodelitvi dodatnih javnih sredstev družbi France Télévisions vsekakor upoštevati zavezo Francoske republike, ki je izražena v njenih zakonih in predpisih, da dotacija javnih sredstev ne bi povzročila kakršnega koli čezmernega nadomestila za neto stroške javne službe [...]“ (odstavek 48 izpodbijane odločbe).
- 19 Komisija je navedla, da „so [ji] francoski organi v okviru tega postopka potrdili [...] uporabo teh določb“ in da „se zavezujejo, da jih bodo uporabili pri načrtovani kapitalski dotaciji, namenjeni za kritje izdatkov, ki izhajajo iz obveznosti javne službe družbe France Télévisions“. Komisija je še dodala, da „so se zadevni organi tudi zavezali, da bodo njihovo uporabo preverili in [ji] o tem poročali [...] najpozneje v treh mesecih po zaključku poslovnih knjig za proračunsko leto 2008 [izdelavi zaključnega računa za poslovno leto 2008]“, in poudarila, da „bi bilo zato treba upoštevati dejansko gibanje oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions v celotnem letu 2008 in morebitne izdatke za programsko shemo, zaradi katerih so se povečali stroški javne službe“ (odstavek 49 izpodbijane odločbe).
- 20 Komisija se je ob upoštevanju zgoraj navedenega odločila, da na podlagi člena 4(3) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88 ES] (UL L 83, str. 1) ne bo nasprotovala priglašenemu ukrepu, ker pomeni pomoč, ki je združljiva s Pogodbo na podlagi člena 86(2) ES, in sklenila,

da ji mora Francoska republika v treh mesecih po izdelavi zaključnega računa za poslovno leto 2008 poročati o dejanski dodelitvi te pomoči za financiranje obveznosti javne službe, ki jo opravlja družba France Télévisions (izpodbijana odločba, naslov „5. Odločitev“).

Postopek in predlogi strank

- 21 Tožeči stranki, družbi Métropole télévision (M6) in Télévision française 1 SA (TF1), sta 17. decembra 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili to tožbo.

- 22 S sklepoma predsednika petega senata Splošnega sodišča z dne 6. maja 2009 je bila družbi Canal + dovoljena intervencija v podporo predlogom družbe M6 v zadevi T-568/08 in družbe TF1 v zadevi T-573/08.

- 23 S štirimi sklepi predsednika petega senata Splošnega sodišča z dne 22. junija 2009 je bila Francoski republiki in družbi France Télévisions dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije v zadevah T-568/08 in T-573/08.

- 24 S sklepom predsednika petega senata Splošnega sodišča z dne 2. februarja 2010 sta bili obravnavani zadevi združeni za ustni postopek in izdajo sodb.

25 Družba Canal + je z dopisom z dne 8. marca 2010 Splošno sodišče obvestila, da se ne bo udeležila obravnave 10. marca 2010.

26 Družba M6 v zadevi T-568/08 ob podpori – razen glede stroškov – družbe Canal + Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- odloči, da je tožba dopustna in utemeljena;
- razglasi ničnost izpodbijane odločbe;
- odredi sprožitev formalnega postopka preiskave;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

27 Družba TF1 v zadevi T-573/08 ob podpori – razen glede stroškov – družbe Canal + Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- odloči, da je tožba dopustna in utemeljena;

- razglasi ničnost izpodbijane odločbe;

- odredi sprožitev formalnega postopka preiskave;

- Komisiji naloži plačilo stroškov.

²⁸ Komisija v obeh zadevah, T-568/08 in T-573/08, ob intervenciji Francoske republike in družbe France Télévisions Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- tožbo zavrže kot deloma nedopustno in zavrne kot deloma neutemeljeno;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

²⁹ Tožeči stranki sta se na obravnavi 10. marca 2010 odpovedali tretjemu tožbenemu predlogu, ki se je nanašal na odreditev sprožitve formalnega postopka preiskave, kar je bilo vneseno v zapisnik obravnave.

Pravo

- 30 Družba M6 navaja tri razloge za razglasitev ničnosti, ki se nanašajo, prvič, na kršitev njenih postopkovnih pravic, drugič, na nezadostno obveščenost Komisije in, tretjič, na kršitev obveznosti obrazložitve. Družba TF1 navaja dva razloga za razglasitev ničnosti, ki se nanašata, prvič, na kršitev obveznosti sprožitve formalnega postopka preiskave ob resnih težavah in, drugič, na kršitev obveznosti obrazložitve.
- 31 Prvi razlog za razglasitev ničnosti, ki ga je navedla družba M6 in katerega dopustnost je Komisija izpodbijala na podlagi člena 44(1)(c) Poslovnika Splošnega sodišča, je treba šteti za dopusten. Ta razlog je namreč treba razumeti v povezavi z drugim razlogom za razglasitev ničnosti te tožeče stranke, katerega namen je v bistvu – in enako kot pri prvem razlogu za razglasitev ničnosti družbe TF1 – razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe, in sicer zaradi obstoja resnih težav, zaradi katerih naj bi bilo treba sprožiti formalni postopek preiskave.
- 32 V teh okoliščinah je treba preučitev te tožbe začeti s skupno preučitvijo prvega in drugega razloga za razglasitev ničnosti družbe M6 ter s preučitvijo prvega razloga za razglasitev ničnosti družbe TF1.

Prvi in drugi razlog za razglasitev ničnosti družbe M6, preučena skupaj, ter prvi razlog za razglasitev ničnosti družbe TF1, ki se v bistvu vsi nanašajo na kršitev obveznosti sprožitve formalnega postopka preiskave zaradi obstoja resnih težav

Trditve strank

- 33 Tožeči stranki ob podpori družbe Canal + trdita, da izpodbijana odločba vsebuje številne nepravilnosti in nenatančnosti, ki dokazujejo, da Komisija ni bila dovolj obveščena in ni dovolj natančno preučila konkretnih okoliščin, niti gospodarskih niti pravnih, ki so bile razlog za izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions. Komisija naj zato ne bi mogla ugotoviti obstoja resnih težav, zaradi katerih bi bilo treba sprožiti formalni postopek preiskave.
- 34 Med temi nepravilnostmi in nenatančnostmi naj bi bile, prvič, ugotovitve Komisije, da sta „razglas z dne 8. januarja 2008 in potrditev dokončne ukinitve oglasov [neposredno] vplivala na finančno stanje France Télévisions“ (odstavek 9 izpodbijane odločbe), medtem ko naj bi bili razlog za izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions novi splošni prodajni pogoji, katerih sprejetje naj bi bilo strateška napaka te radiotelevizije. Družba TF1 kot drugi vzrok za zmanjšanje oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions navaja tudi razmere na trgu prodaje oglasnega prostora v Franciji, ki so obstajale že pred predsedniškim razglasom z dne 8. januarja 2008 in s katerimi naj bi bila Komisija seznanjena.

- 35 Ob upoštevanju teh napačnih ugotovitev Komisije o vzroku za zmanjšanje oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions naj se Komisija ne bi postavila v položaj, da bi ugotovila, da je bilo to zmanjšanje v resnici posledica upravljalvske napake, povezano s preobratom v poslovni politiki družbe France Télévisions, saj bi lahko na podlagi te ugotovitve sklepala, da je bila sporna dotacija v resnici pomoč za tekoče poslovanje, katere namen je bil družbo France Télévisions razbremeniti stroškov, ki bi jih običajno imela pri tekočem poslovanju ali običajnih dejavnosti, in ki bi bila dovoljena samo v izjemnih okoliščinah.
- 36 Drugič, Komisija naj ne bi mogla razumno trditi – ne da bi natančno preučila prihodke in izdatke v obravnavanem primeru – da so se zaradi izpada oglaševalskih prihodkov „avtomatično“ povečali neto stroški javne službe (odstavek 46 izpodbijane odločbe). V zvezi s tem je navedeno sklicevanje na odstavek 49, zadnji stavek, Sporočila o radiodifuziji.
- 37 Tretjič, trditev Komisije v odstavku 4 izpodbijane odločbe, da „naj bi se z dotacijo za izboljšanje finančnega stanja skupini omogočile naložbe, ki so bile nujne za opravljanje njenih nalog javne službe, katerih pravilna izvedba je bila po navedbah francoskih organov ogrožena“, naj bi bila dvomljiva, saj naj bi bilo mogoče podvomiti, da bi lahko že sam izpad 37 % od 28 % sredstev, ki jih je družbi France Télévisions prinašalo oglaševanje, iz prvega polletja leta 2008 tako vplival na finančno stanje te družbe, da bi ogrozil dobro izvajanje javne službe v letu 2008.
- 38 Četrtoč, Komisija (odstavek 9 izpodbijane odločbe) naj bi trdila, da so konkurenti družbe France Télévisions „postopno prilagodili svojo komercialno ponudbo za pridobitev oglaševalcev, tako da so jim ponujali oglasni prostor in ugodne cene za leto 2009, če bi jim del poslov, ki jih je pridobila družba France Télévisions, zaupali

že leta 2008“, medtem ko naj tožeči stranki v navedenih okoliščinah ne bi spreminjali komercialnih ponudb.

- 39 Petič, Komisija naj si ne bi prizadevala za seznanitev s končno namembnostjo priglašene dotacije. Tako naj bi trdila, da ni vedela za to končno dodelitev, saj naj bi navedla, da „bi se morala z dodatnimi sredstvi, namenjenimi družbi [France Télévisions], običajno povečati razpoložljiva finančna sredstva skupine, ne da bi bila formalno dodeljena“. Vendar naj tako ravnanje ne bi bilo v skladu z običajnim izvajanjem nadzornih pooblastil Komisije. Ta naj se ne bi smela zadovoljiti s trditvami francoske vlade, ampak bi morala ugotoviti, ali dodeljena pomoč izpolnjuje zahteve načela sorazmernosti. Pomoč za tekoče poslovanje naj bi bila pomoč za oglaševalske kampanje in tržne raziskave, namenjene trženju proizvodov podjetja.
- 40 Skratka, Komisija naj ne bi imela vseh koristnih informacij za pravilno preučitev priglašene dotacije in naj se ne bi prepričala o zanesljivosti poslanih informacij o vzrokih za izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions, zaradi česar naj bi prezrla obstoj resnih težav pri presoji, na podlagi katerih bi bilo treba sprožiti formalni postopek preiskave.
- 41 Nazadnje, to, da je presoja pomoči in njene združljivosti s skupnim trgom trajala samo tri tedne, kar je neobičajno malo, in da je Komisija samo enkrat stopila v stik s francoskimi organi, bi lahko kazalo na to, da je Komisija poskušala izkoristiti nepreglednost predhodnega postopka, da bi na hitro zavrgla ali prezrla velike težave, ki bi morale biti upravičen razlog za sprožitev formalnega postopka preiskave. Ker se je Komisija odrekla posvetovanju z zainteresiranimi stranmi, naj bi kršila načelo kontradiktornosti.

- 42 Kar zadeva trditev Komisije, da se ocenjeni obseg zmanjšanja prihodkov in povečanja stroškov programske sheme v izpodbijani odločbi ni izpodbijal, družba TF1 odgovarja, da tako izpodbijanje ne bi bilo dopustno, saj bi se nanašalo na presojo združljivosti priglašene pomoči s skupnim trgov, s čimer bi preseglo okvir njene tožbe, ki je omejena na varstvo njenih postopkovnih pravic. Glavni namen te tožbe naj ne bi bil ovreči ugotovitev Komisije v izpodbijani odločbi, ampak dokazati, da so bili elementi, na katerih so te ugotovitve temeljile, nepravilni in sprejeti brez pojasnil ali preverjanja, zato naj bi bila preučitev Komisije nezadostna in nepopolna.
- 43 Komisija ob intervenciji Francoske republike in družbe France Télévisions izpodbija trditve tožečih strank.
- 44 Najprej Komisija navaja, da bi trditev tožečih strank, da izpodbijana odločba temelji na vsebinskih nepravilnostih in nepopolnih informacijah, vzdržala samo, če bi izpodbijana odločba dejansko vsebovala take nepravilnosti ali temeljila na nezadostnih informacijah, če bi se morala Komisija teh nepravilnosti ali pomanjkljivosti dobro zavedati in, nazadnje, če bi odločilno vplivale na njeno presojo združljivosti pomoči.
- 45 Prvič, glede domnevne vsebinske nepravilnosti izpodbijane odločbe v zvezi z vzrokom za izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions za pojasnitev izpodbijane odločbe niso odločilni vzroki za ta izpad, temveč njegov obseg in povečanje dodatnih stroškov programske sheme.

- 46 Vendar po mnenju Komisije tožeči stranki ne izpodbijata niti obsega izpada oglaševalskih prihodkov niti povečanja dodatnih stroškov programske sheme, ki sta družbo France Télévisions doletela v letu 2008, niti naj se ne bi trdilo, da bi morala v zvezi s tem izraziti dvome.
- 47 Elementi, na katere naj bi se nanašali očitki tožečih strank, naj bi bili za sklepanje Komisije v resnici drugotnega pomena, saj naj bi to v odstavku 45 izpodbijane odločbe v glavnem temeljilo na vmesnem predlogu iz odstavka 10 te odločbe, ki ga tožeči stranki nista v ničemer izpodbijali. Poleg tega naj bi tožeči stranki te elemente obravnavali ločeno, čeprav naj bi bili podrobneje razčlenjeni v drugih delih izpodbijane odločbe.
- 48 Komisija naj torej ne bi trdila, da je bil razglas z dne 8. januarja 2008 razlog za celotno zmanjšanje oglaševalskih prihodkov, niti naj ne bi izključila, da bi bili lahko vzroki za to zmanjšanje drugi. Poleg tega naj ne bi bilo mogoče zanikati, da bi lahko ta razglas oglaševalce spodbudil k temu, da so se za predvajanje oglasov obrnili na druge izvajalce. Komisija popolnoma podredno še dodaja, da iz trditev tožečih strank ni razvidno, da glavni vzroki za izpad oglaševalskih prihodkov niso povezani s tem razglasom.
- 49 Nazadnje, Komisija trdi, da je iz sklicevanj v izpodbijani odločbi na odločbi z dne 10. decembra 2003 in 20. aprila 2005 razvidno, da je podatke, ki so ji bili poslani, v nasprotju s trditvami družbe TF1 vsekakor preučila v njihovem kontekstu.
- 50 Trditev tožečih strank, da bi se morala seznaniti z vsemi informacijami o vzrokih za izpad oglaševalskih prihodkov, ker se pomoč za tekoče poslovanje ne more dodeliti za prikritje upravljaljskih napak v oglaševalski dejavnosti družbe France Télévisions,

ali da bi bilo treba take napake kaznovati z nedodelitvijo javnih sredstev v zameno za oglaševalske prihodke, ki so za javno službo vendarle nujni, naj bi temeljila na napačni razlagi izpodbijane odločbe in Sporočila o radiodifuziji. Komisija navaja, da je v skladu s členom 86(2) ES namreč dovoljeno nadomestilo za stroške tekočega poslovanja javne službe in da je v Sporočilu o radiodifuziji določeno, da mora preveriti, ali je javno financiranje sorazmerno s temi stroški, da se prepreči vsakršno čezmerno nadomestilo, kar je v obravnavanem primeru tudi storila. Državne pomoči naj v Sporočilu o radiodifuziji ne bi bile namenjene samo dobro upravljanim podjetjem. Tudi če bi bila potreba po financiranju javne službe posledica upravljavskih napak, bi se zanj lahko dodelila državna pomoč, če ne bi povzročila čezmernega nadomestila za neto stroške javne službe in če bi bili izpolnjeni vsi drugi pogoji iz Sporočila o radiodifuziji. To naj bi pomenilo, da Komisija ni imela razloga, da bi menila, da nima dovolj informacij za presojo združljivosti pomoči.

- ⁵¹ Drugič, kar zadeva trditev, da brez natančne analize prihodkov in stroškov v obravnavanem primeru ni mogla upravičeno trditi, da so se zaradi izpada oglaševalskih prihodkov „avtomatično“ in sorazmerno povečali stroški javne službe (izpodbijana odločba, odstavek 46), Komisija navaja, da je bilo gibanje čistega dobička iz komercialnih dejavnosti družbe France Télévisions kratkoročno neposredno odvisno od gibanja njenih oglaševalskih prihodkov, saj ni nič kazalo na to, da bi se lahko stroški komercialnih dejavnosti do leta 2008, ki je bilo preučeno v izpodbijani odločbi, bistveno spremenili. Zato naj bi držalo, da bi se lahko zaradi zmanjšanja komercialnih prihodkov za toliko zmanjšal čisti dobiček iz komercialnih dejavnosti in bi se „avtomatično“ povečali neto stroški dejavnosti javne službe. Komisija naj bi torej v okviru vnaprejšnje presoje pravilno opredelila te stroške in obremenitve, ne da bi to vplivalo na naknadno presojo, kot naj bi bilo potrjeno v odstavku 49 izpodbijane odločbe.

- 52 Tretjič, kar zadeva domnevno nepravilno trditev, da je bila dotacija nujna, da bi lahko družba France Télévisions izvedla potrebne naložbe za opravljanje javne službe, katere pravilno izvajanje je bilo po navedbah francoskih organov ogroženo, Komisija navaja, da ni sporno niti to, da je izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions v letu 2008 po ocenah znašal približno 5 % njenega prometa, niti to, da so se zaradi ukinitve oglasov povečali stroški programske sheme, ki jih je morala nositi družba France Télévisions.
- 53 Zmanjšanje prihodkov in dodatni stroški programske sheme naj bi „avtomatično“ pripomogli k povečanju neto stroškov javne službe za več kot 300 milijonov EUR, kar je mnogo več od priglašene dotacije, če bi se nadaljevale smernice prvih šestih mesecev.
- 54 Tak položaj naj bi bil očitno sporen, saj naj bi glede na zaveze Francoske republike o izogibanju čezmernemu nadomestilu za neto stroške javne službe z dotacijami javnih sredstev vse kazalo na to, da družba France Télévisions samo s sredstvi, ki ji jih je dodelila država, in brez priglašene dotacije ne bi bila kos povečanju svojih stroškov javne službe. V teh okoliščinah naj družba TF1 ne bi mogla upravičeno trditi, da tak položaj ni mogel tako vplivati na finančno stanje družbe France Télévisions, da bi bilo že leta 2008 ogroženo pravilno izvajanje nalog javne službe.
- 55 Četrtrič, kar zadeva domnevno nepravilno trditev, da so konkurenti družbe France Télévisions postopoma prilagodili komercialno ponudbo, da bi privabili oglaševalce, saj so jim ponujali ugodne pogoje za leto 2009, če bi jim že leta 2008 zaupali del poslov, ki jih je pridobila družba France Télévisions, Komisija navaja, da so jo o tem

ravnanju svetovalci družbe konkurentke obvestili na sestanku 29. maja 2008, pred prigrasitvijo zadevnega načrta pomoči.

- 56 Kakor koli, to „zdravorazumsko“ ravnanje, glede katerega je sicer Komisija ostala previdna, naj bi bilo pomembno samo kot dodaten in podreden element obrazložitve. Ugotovitve o obsegu zmanjšanja oglaševalskih prihodkov naj bi torej še vedno držale, tudi če ne bi bilo v celoti dokazano, da so bile ponudbe konkurentov družbe France Télévisions prilagojene z namenom pridobitve njenega tržnega deleža. Komisija navaja, da te informacije zato ni bilo treba obravnavati kontradiktorno in da na podlagi s tem povezane trditve družbe M6 ni mogoče razglasiti ničnosti izpodbijane odločbe, saj se ne nanaša na bistveni element njene obrazložitve.
- 57 Petič, v zvezi z domnevno pomanjkljivostjo informacij glede namembnosti priglašene dotacije, zaradi česar bi se domnevno lahko zgodilo, da bi bila odobrena pomoč za izvajanje dejavnosti, ki niso del javne službe, Komisija navaja, da ne samo da je bil znesek te dotacije (150 milijonov EUR) na začetku precej nižji od ocenjenega izpada oglaševalskih prihodkov in povečanja stroškov programske sheme za leto 2008 (300 milijonov EUR), temveč je Francoska republika v skladu s svojimi zavezami sprejela tudi določbe, katerih namen je bil preprečiti, da bi dotacije javnih sredstev povzročile kakršno koli čezmerno nadomestilo za neto stroške javne službe. Nazadnje, preučena pomoč naj ne bi bila pomoč za oglaševalske kampanje in tržne raziskave, ampak pomoč za nadomestilo neto stroškov javne službe.
- 58 Dalje, kar zadeva trditve tožečih strank, ki temeljijo na trajanju in okoliščinah predhodnega postopka preiskave, Komisija navaja, da kratkotrajnost tega postopka sama po sebi ne more biti dokaz o obstoju resnih težav, temveč je bolj znak običajnega

poteka postopka, ki je po svoji naravi kratek. S členom 4(5) Uredbe št. 659/1999 naj ji nikakor ne bi bilo prepovedano, da odloči v manj kot dveh mesecih.

- ⁵⁹ Komisija še navaja, da je bila o načrtovanih ukrepih obveščena precej pred njihovo prigrasitvijo 11. junija 2008, saj so bili v časopisih objavljeni komentarji o načrtih francoske vlade v prvi polovici leta 2008, maja 2008 pa so imeli francoski organi neuradne stike s Komisijo. Tako naj bi bila ob upoštevanju svojih predhodnih odločitev o financiranju te javne radiotelevizije dobro seznanjena z okoliščinami financiranja družbe France Télévisions. Preučitev ukrepa naj bi v praksi trajala več kot sedem tednov, od tega pet tednov po prigrasitvi, kar naj ne bi bilo nič nenavadnega. Nazadnje, priglašeni ukrep naj bi bil dokaj preprost in njegove preučitve naj ne bi bilo mogoče opredeliti kot zahtevne.

Presoja Splošnega sodišča

- ⁶⁰ V skladu s sodno prakso je formalni postopek preiskave, določen v členu 88(2) ES, nujno potreben, če ima Komisija resne težave pri presoji združljivosti pomoči s skupnim trgov. Komisija se torej lahko pri sprejetju ugodne odločitve za pomoč omeji na predhodno stopnjo iz člena 88(3) ES le, če je na podlagi prvega preverjanja prepričana, da je ta pomoč združljiva s skupnim trgov. Če pa se Komisija na podlagi prvega preverjanja prepriča o nasprotnem ali če z njim ne more premagati vseh težav, ki so se pokazale pri presoji združljivosti te pomoči s skupnim trgov, je dolžna zbrati vsa potrebna mnenja in začeti postopek iz člena 88(2) ES (sodbe Sodišča z dne 20. marca 1984 v zadevi

Nemčija proti Komisiji, 84/82, Recueil, str. 1451, točka 13; z dne 19. maja 1993 v zadevi Cook proti Komisiji, C-198/91, Recueil, str. I-2487, točka 29; z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji, C-225/91, Recueil, str. I-3203, točka 33, in z dne 2. aprila 2009 v zadevi Bouygues in Bouygues Télécom proti Komisiji, C-431/07 P, ZOdl., str. I-2665, točka 61; glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 18. septembra 1995 v zadevi SIDE proti Komisiji, T-49/93, Recueil, str. II-2501, točka 58).

- 61 Pojem resnih težav je objektivni. Obstoj teh težav je treba iskati v okoliščinah sprejetja izpodbijanega akta in tudi v njegovi vsebini, in sicer objektivno, ob primerjanju razlogov za odločbo s podatki, ki so bili Komisiji na voljo, ko je odločala o združljivosti spornih pomoči s skupnim trgom (zgoraj v točki 60 navedena sodba Bouygues in Bouygues Télécom proti Komisiji, točka 63, in zgoraj v točki 60 navedena sodba SIDE proti Komisiji, točka 60). Iz tega izhaja, da nadzor nad zakonitostjo, ki ga izvaja Splošno sodišče nad obstojem resnih težav, po naravi stvari presega preizkus očitne napake pri presoji (sodba Splošnega sodišča z dne 15. marca 2001 v zadevi Prayon-Rupel proti Komisiji, T-73/98, Recueil, str. II-867, točka 47; glej v tem smislu zgoraj v točki 60 navedene sodbe Cook proti Komisiji, točke od 31 do 38, Matra proti Komisiji, točke od 34 do 39, in SIDE proti Komisiji, točke od 60 do 75, ter sodbo z dne 15. septembra 1998 v zadevi BP Chemicals proti Komisiji, T-11/95, Recueil, str. II-3235, točke od 164 do 200).

- 62 Sicer pa je treba opozoriti, da je, tudi če državni ukrep financiranja javne službe pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) ES, mogoče ta ukrep kljub vsemu razglasiti za združljiv s skupnim trgom, če izpolnjuje pogoje za uporabo odstopanja iz člena 86(2) ES.

- 63 Komisija je v odstavku 57 Sporočila o radiodifuziji v okviru načela sorazmernosti javnega financiranja za potrebe javne službe navedla, da „državna pomoč, da bi prestala ta preskus, ne sme presegati čistih [neto] stroškov poslanstva javne storitve [nalog javne službe], pri čemer se upoštevajo tudi drugi neposredni ali posredni prihodki, ki izhajajo iz naloge javne storitve [službe]“. Dodala je, da „se pri oceni sorazmernosti [...] zato upošteva čista korist, ki jo dejavnosti, ki niso javna storitev [služba], pridobijo iz dejavnosti javne storitve [službe]“.
- 64 Komisija je v obravnavanem primeru ugotovila, da dotacija 150 milijonov EUR, ki jo je priglasila Francoska republika, „ne more biti višja od nihanja stroškov javne službe zaradi gibanja oglaševalskih prihodkov za leto 2008 in potrebe po dodatni programski shemi“ (odstavek 47 izpodbijane odločbe).
- 65 Treba je ugotoviti, da je ta ugotovitev Komisije upravičena in da je na podlagi tega upravičeno sklepala, da glede združljivosti zadevnega ukrepa s skupnim trgom na podlagi člena 86(2) ES ni resnih težav, zaradi katerih bi bilo treba sprožiti formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES.
- 66 Treba je namreč opozoriti, da je znesek kapitalske dotacije, ki pomeni sporni ukrep, precej manjši od skupnega ocenjenega zneska dodatnih neto stroškov, dobljenega na podlagi številke iz odstavka 46 izpodbijane odločbe, ki so v objavljeni različici te odločbe prikrite.

- 67 Na prvem mestu je treba ugotoviti, da tožeči stranki v tožbah nista z ničemer izpodbijali ocenjenega zneska teh dodatnih neto stroškov, niti nista predlagali, naj Komisija za tako izpodbijanje predloži zaupno različico izpodbijane odločbe.
- 68 Tožeči stranki nista izpodbijali niti dejstva – ki je vendarle razvidno iz objavljene različice izpodbijane odločbe – da je ocenjeni znesek izpada oglaševalskih prihodkov za leto 2008 in potrebnih sredstev za dodatno programsko shemo presegal 150 milijonov EUR.
- 69 Komisija je v odgovorih na tožbi, v katerih je izrecno opozorila, da tožeči stranki nista ugovarjali, navedla, da ocenjeni znesek nihanja oglaševalskih prihodkov in potrebnih sredstev za programsko shemo, dobljen na podlagi števil iz odstavka 46 izpodbijane odločbe, ki so v objavljeni različici te odločbe prikrite, znaša 300 milijonov EUR.
- 70 Tožeči stranki v replikah nista z ničemer izpodbijali zneska 300 milijonov EUR.
- 71 Nasprotno, družba TF1 je izrecno priznala, da takega izpodbijanja ni bilo, saj je navedla, da to ne bi bilo dopustno v okviru tožbe, ki bi se kot v obravnavanem primeru nanašala samo na varstvo postopkovnih pravic, saj bi se z njim izpodbijala združljivost pomoči (glej točko 42 zgoraj).
- 72 Kljub temu je treba ugotoviti, v nasprotju s trditvami družbe TF1, da bi ne glede na predmet te tožbe lahko – če bi to želela – izpodbijala znesek dodatnih neto stroškov, ki jih je Komisija ocenila za leto 2008. V skladu s sodno prakso namreč dejstvo,

da Splošno sodišče zaradi resne težave in glede na izključno pristojnost Komisije za presojo združljivosti državnih pomoči s skupnim trgom s svojo presojo ne more nadomestiti presoje Komisije, v ničemer ne nasprotuje pravici zainteresiranih strank, da v podporo ničnostni tožbi zaradi varstva svojih postopkovnih pravic navedejo trditve, s katerimi izpodbijajo združljivost pomoči in ki jih mora Splošno sodišče torej presojati z vidika obstoja resnih težav (glej v tem smislu sodbe Splošnega sodišča z dne 13. januarja 2004 v zadevi Thermenhotel Stoiser Franz in drugi proti Komisiji, T-158/99, Recueil, str. II-1, točka 91; z dne 4. julija 2007 v zadevi Bouygues in Bouygues Télécom proti Komisiji, T-475/04, ZOdl., str. II-2097, točka 93; z dne 20. septembra 2007 v zadevi Fachvereinigung Mineralfaserindustrie proti Komisiji, T-375/03, neobjavljena v ZOdl., točka 67, in z dne 12. februarja 2008 v zadevi BUPA in drugi proti Komisiji, T-289/03, ZOdl., str. II-81, točka 333).

- 73 Tako naj bi imela v nasprotju s trditvami družbe TF1 vso pravico, da bi – če bi to želela – izpodbijala znesek povečanja neto stroškov javne službe, ki ga je Komisija ocenila v izpodbijani odločbi in ga izrecno navedla v odgovoru na tožbo.
- 74 Družba M6 se v repliki ni niti odzvala na ugotovitev Komisije v odgovoru na tožbo, da ni izpodbijala zneska povečanja neto stroškov javne službe, kot ga je Komisija ocenila v izpodbijani odločbi.
- 75 Družba M6 je šele na obravnavi zatrjevala, da ocenjenega zneska Komisije v tožbi ni izpodbijala zato, ker preprosto ni bila seznanjena z navedenimi zneski, za katere naj bi izvedela šele na obravnavi. Povedano drugače, ker je bila izpodbijana odločba

objavljena brez navedbe teh zneskov, naj jih družba M6 ne bi mogla izpodbijati, niti zgolj trditi, da bi morala Komisija izraziti resne dvome o tem.

- 76 Vendar pa Splošno sodišče meni, da ta trditev ne glede na dejstvo, da na podlagi člena 48(2) Poslovnika ni dopustna, ker je bila navedena prepozno, v vsakem primeru ni utemeljena.
- 77 Če je družba M6, kot trdi, v ničnostni tožbi nameravala izpodbijati znesek dodatnih neto stroškov, ki ga je Komisija ocenila v izpodbijani odločbi, bi namreč lahko to izpodbijala v tožbi, ki bi jo dopolnila – če ji Komisija ne bi že prej poslala zaupne različice izpodbijane odločbe – s predlogom za ukrep procesnega vodstva ali pripravljalno dejanje, s katerim bi se od Komisije zahtevala predložitev zaupne različice. Poleg tega bi družba M6 lahko navedla vsaj to, da sta bili zmanjšanje oglaševalskih prihodkov in povečanje stroškov programske sheme nižji od zneska priglašene dotacije v višini 150 milijonov EUR ali da bi bilo treba o tem resno dvomiti.
- 78 Vendar družbi M6 in TF1 v vlogah tega nista niti izpodbijali niti nista navedli takega predloga.
- 79 Družba M6 je bila torej postavljena pred dejstvo, da ni izpodbijala ocenjenega povišanja neto stroškov javne službe, kar je na obravnavi poskušala pojasniti z okoliščinami, ki tega v ničemer ne upravičujejo in ki bi jih, če bi to želela, lahko odpravila.

- 80 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da družbi TF1 in M6 v tožbah ne izpodbijata ocenjenega zneska dodatnih neto stroškov javne službe v letu 2008, čeprav jima tega ne bi preprečevala nobena pravna in dejanska okoliščina, če bi to želeli storiti.
- 81 K zgornjim zadostnim ugotovitvam lahko Splošno sodišče doda samo to, da sta imeli tožeči stranki že ob vložitvi tožb informacije, na podlagi katerih sta se lahko prepričali o obsegu zmanjšanja oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions v letu 2008. Že ta okoliščina lahko pojasni, da tožeči stranki nista nameravali izpodbijati povečanja neto stroškov javne službe, kot ga je Komisija ocenila v izpodbijani odločbi, temveč sta očitke usmerili na druge elemente iz te odločbe.
- 82 Tako je bilo že ob nastanku dejanskega stanja splošno znano, da so se oglaševalski prihodki družbe France Télévisions v letu 2008 zelo zmanjšali. Časopisni članki, objavljeni v tistem obdobju, ki sta jih družbi M6 in TF1 priložili tožbama, so tako poročali o zelo velikem zmanjšanju oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions.
- 83 Dalje, družbi M6 in TF1 sta imeli poleg teh informacij iz tiska ob predložitvi tožb decembra 2008 na voljo tudi druge informacije, v katerih je bil poudarjen obseg zmanjšanja oglaševalskih prihodkov.
- 84 Iz poročila, ki ga je leta 2008 na prošnjo združenja zasebnih televizijskih postaj – ki so ga ustanovile družbe M6, Canal + in TF1 – pripravila skupina svetovalcev in ga je družba TF1 priložila tožbi, tako izhaja, da so se v celotni prvi polovici leta 2008 naložbe v oglaševanje na France Télévisions zmanjšale za 37 %.

- 85 Tudi družbe M6, TF1 in Canal + se v svojih pisanjih sklicujejo na to 37-odstotno zmanjšanje oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions v prvi polovici leta 2008, ki je navedeno v poročilu iz prejšnje točke.
- 86 V istem poročilu je še navedeno, da se je znesek letnih oglaševalskih prihodkov postaj France 2, France 3 in France 5, brez regionalnih preklopov, ki je leta 2007 znašal 638 milijonov EUR, v letu 2008 zmanjšal na 510 milijonov EUR, kar je 20-odstotno zmanjšanje v enem letu (128 milijonov EUR).
- 87 Ne glede na te ugotovitve v zvezi z informacijami, ki sta jih imeli tožeči stranki ob vložitvi tožb, pa – kot je sklepčno ugotovljeno v točki 80 zgoraj – tožeči stranki nista posebej izpodbijali zneska povečanja stroškov javne službe za leto 2008 (300 milijonov EUR), česar nista veljavno utemeljili.
- 88 Drugič, tožeči stranki (glej točko 36 zgoraj) z utemeljitvijo, s katero želita dokazati, da Komisija ni imela zadosti informacij in da njena preučitev ni bila zadostna, neupravičeno trdita, da Komisija brez natančne analize prihodkov in odhodkov v obravnavanem primeru v odstavku 46 izpodbijane odločbe ni mogla trditi, da so se zaradi izpada oglaševalskih prihodkov „avtomatično“ povečali neto stroški javne službe. V podporo temu očitku se sklicujeta na odstavek 49, zadnji stavek, Sporočila o radiodifuziji.
- 89 Odstavek 49, zadnji stavek, Sporočila o radiodifuziji določa, da je „[I]e na osnovi dodelitve dejanskih stroškov in prihodkov [...] mogoče ugotoviti, ali je javno financiranje dejansko omejeno na čiste [neto] stroške poslanstva javnih storitev [nalog javne

službe] ter tako sprejemljivo na podlagi člena 86(2) [ES]“. V tem stavku je poudarjeno, da je treba nujno poskrbeti za to, da se pri določitvi neto stroškov javne službe med stroške javne službe ne štejejo stroški, ki ne izhajajo iz zadevne službe, pa tudi, da se od bruto stroškov javne službe ne pozabijo odšteti prihodki, ki so neposredno ali posredno povezani s to službo.

- 90 S tem da je Komisija v odstavku 46 izpodbijane odločbe navedla, da „bi se lahko zaradi zmanjšanja oglaševalskih prihodkov za [...] EUR za toliko zmanjšal neto dobiček iz komercialnih dejavnosti“, je na kratko, a jasno izrazila stališče, da ocenjeno zmanjšanje oglaševalskih prihodkov v letu 2008 ne bo povezano s takim zmanjšanjem komercialnih stroškov, da ne bi bilo mogoče določiti sorazmernosti med zmanjšanjem navedenih prihodkov in zmanjšanjem neto dobička iz komercialnih dejavnosti, torej tudi med zmanjšanjem prihodkov in povečanjem neto stroškov javne službe.
- 91 Komisija torej v nasprotju z očitkom tožečih strank, ki se sklicujeta na odstavek 49 Sporočila o radiodifuziji, stroškov pridobivanja oglaševalskih prihodkov ni opredelila kot stroške javne službe, niti ni menila, da prihodki iz prodaje oglasnega prostora družbe France Télévisions niso povezani z javno službo.
- 92 Še več, čeprav Komisija v navedenem odstavku 46 izpodbijane odločbe ni pojasnila razlogov za svoje stališče, so ti navedeni drugje v izpodbijani odločbi in to pomeni, da je Komisija upravičeno menila, da ni mogoče razumno predvideti znatnega zmanjšanja komercialnih stroškov v letu 2008.

- 93 Komisija je tako navedla, da „je skupina [France Télévisions] vsako leto v obdobju 2003–2007 ustvarila pozitivni čisti dobiček“ (odstavek 8 izpodbijane odločbe), in v bistvu ugotovila strm upad neto prihodkov iz komercialnih dejavnosti od začetka leta 2008. Tako je ugotovila, da se je zaradi zmanjšanja oglaševalskih prihodkov „poslabšalo stanje denarnih sredstev, ki je leta 2008 postalo strukturno negativno“ (odstavek 10 izpodbijane odločbe). Navedla je, da če bi se tako zmanjšanje „nadaljevalo vse leto 2008, družba France Télévisions enako kot francoski organi meni, da bi v letu 2008 dosegla [...] negativen neto rezultat [...]“ (odstavek 10 izpodbijane odločbe). Komisija je še ugotovila, da naj bi se s priglašeno dotacijo izravnalo zmanjšanje oglaševalskih prihodkov, ki je bilo „nenadno in nepričakovano, kot dokazuje predvideni proračun družbe France Télévisions za leto 2008, temelječ na predpostavkah, ki takega znižanja niso upoštevale“ (odstavek 21 izpodbijane odločbe).
- 94 Iz teh ugotovitev iz julija 2008, do katerih je Komisija prišla na podlagi takrat razpoložljivih podatkov, v bistvu izhaja, da z zmanjšanjem oglaševalskih prihodkov, ki ga je družba France Télévisions imela od začetka leta, ni bilo povezano znatno znižanje komercialnih stroškov, povezanih z oglaševalsko dejavnostjo družbe France Télévisions, in da se ni resno pričakovalo, da bi bilo mogoče v drugi polovici leta 2008 bistveno privarčevati pri stroških trženja oglasnega prostora.
- 95 Povedano drugače, iz navedb v izpodbijani odločbi je dovolj razvidno, da je Komisija upravičeno menila, da za leto 2008 – edino leto, na katero se nanaša priglašena dotacija – ni bilo mogoče razumno predvideti znatnih prihrankov komercialnih stroškov, na podlagi katerih ne bi bilo mogoče ugotoviti sorazmernosti med zmanjšanjem komercialnih prihodkov in zmanjšanjem čistega dobička.

- 96 Zato trditev, da Komisija ne more zatrjevati, da so se zaradi izpada oglaševalskih prihodkov za leto 2008 „avtomatično“ povečali neto stroški javne službe – kot je to storila v izpodbijani odločbi – ni utemeljena.
- 97 Splošno sodišče še navaja, da družbe M6, TF1 in Canal +, ki kot komercialne radio-televizije vendarle dobro poznajo mehanizme in sisteme trženja televizijskega oglaševalskega prostora, ne trdijo, da je bilo dejansko mogoče pričakovati znatno zmanjšanje komercialnih stroškov družbe France Télévisions v letu 2008, zaradi katerega naj ne bi bilo mogoče določiti take sorazmernosti med zmanjšanjem komercialnih prihodkov in zmanjšanjem čistega poslovnega dobička.
- 98 Skratka, ne samo da se ne izpodbija znesek povečanja neto stroškov javne službe za leto 2008 (300 milijonov EUR), kot ga je Komisija ocenila v izpodbijani odločbi (glej točke od 67 do 87 zgoraj), ampak se ob preučitvi očitka tožečih strank glede sorazmernosti, ki jo je Komisija ugotovila v razmerju med zmanjšanjem komercialnih prihodkov družbe France Télévisions in zmanjšanjem čistega poslovnega dobička, o tem znesku niti resno ne dvomi (glej točke od 88 do 97 zgoraj).
- 99 Ob upoštevanju vseh zgornjih ugotovitev v zvezi s tem, da se znesek ocenjenega povečanja neto stroškov javne službe 300 milijonov EUR ni izpodbijal ali se o njem ni podvomilo, je treba ugotoviti, da Komisija glede na znesek priglašene dotacije (150 milijonov EUR) nikakor ni mogla dvomiti o upoštevanju merila sorazmernosti.

100 Druge trditve, ki sta jih navedli tožeči stranki, ne omajajo te ugotovitve.

101 Trditev družbe TF1 (glej točko 37), da je mogoče dvomiti, da bi lahko samo izpad v višini 37 % od 28 % sredstev družbe France Télévisions iz oglaševanja v prvi polovici leta 2008 tako vplival na finančno stanje tega podjetja, da bi bilo ogroženo dobro izvajanje javne službe v letu 2008, ni samo neutemeljena, ampak prezre tudi dejstvo, navedeno v točki 99 zgoraj, ki se nanaša na razlikovanje med ocenjenim in neizpodbijanem zneskom povečanja neto stroškov javne službe za leto 2008 po eni strani in zneskom priglašene dotacije po drugi.

102 Tudi če so trditve tožečih strank (glej točki 34 in 38 zgoraj), da izpodbijana odločba vsebuje nepravilnosti, prvič, ker naj zmanjšanja oglaševalskih prihodkov v prvem polletju leta 2008 ne bi povzročil toliko razglas z dne 8. januarja 2008 kot razmere na oglaševalskem trgu ali celo napačna poslovna strategija družbe France Télévisions, in drugič, ker naj ne bi bilo očitno, da so konkurenti družbe France Télévisions prilagodili svoje poslovne politike tako, kot je opisala Komisija, utemeljene, to ne spremeni dejstva, da so se oglaševalski prihodki v prvem polletju leta 2008 zmanjšali, niti razumnih pričakovanj, da se bodo te smernice nadaljevale v drugi polovici leta 2008, niti obstoja potreb po dodatni programski shemi. Zato se s temi trditvami v ničemer ne izraža dvom o povečanju neto stroškov javne službe v letu 2008, kot ga je Komisija ocenila v izpodbijani odločbi in ga tožeči stranki tudi sicer nista izpodbijali.

103 Ni utemeljena trditev tožečih strank (glej točko 35 zgoraj), da Komisija – ker se ni strinjala, da je bilo zmanjšanje oglaševalskih prihodkov v glavnem posledica domnevne napake družbe France Télévisions pri opredelitvi svoje poslovne politike v letu 2008 – ni mogla ugotoviti obstoja resnih težav, povezanih z dejstvom, da se je za sporno

dotacijo v resnici skrivala pomoč za tekoče poslovanje, katere namen je bil družbo France Télévisions razbremeniti stroškov, ki bi jih morala običajno nositi v okviru tekočega poslovanja ali običajnih dejavnosti, in ki bi bila lahko dovoljena samo v izjemnih okoliščinah.

- 104 Prodaja oglasnega prostora družbe France Télévisions je namreč komercialna dejavnost, ki – čeprav temelji na programski shemi javne službe, ki jo družba France Télévisions oddaja v okviru svoje naloge javne službe – pa nikakor ni dejavnost javne službe. V Sporočilu o radiodifuziji je v zvezi s tem navedeno, da „te dejavnosti navadno ne morejo veljati za del poslanstva javne storitve [nalog javne službe], čeprav izvajalci storitve javne radiodifuzije lahko izvajajo poslovne [komercialne] dejavnosti, kot je prodaja oglasnega prostora, da bi pridobili prihodek“ (odstavek 36, zadnji stavek, Sporočila o radiodifuziji).
- 105 Izvajanje te komercialne dejavnosti v okviru javne radiotelevizije izhaja iz odločitve, ki jo zadevna država članica sprejme na podlagi pristojnosti, priznane z amsterdamskim protokolom, da prodaja oglasni prostor na javnih televizijskih postajah, da bi zmanjšala breme države pri financiranju javne radiotelevizije.
- 106 Finančna dotacija, ki jo je priglasila Francoska republika in odobrila Komisija, nikakor ni namenjena financiranju te komercialne dejavnosti prodaje oglasnega prostora. Ta pomoč tako v nasprotju s trditvami družbe M6 ni pomoč za izvajanje te dejavnosti. Njen namen ni financiranje oglaševalskih kampanj pri potencialnih oglaševalcih, tržnih raziskav o poslovni politiki družbe France Télévisions ali katerih koli drugih izdatkov iz komercialne dejavnosti družbe France Télévisions.

- 107 Nasprotno, ta pomoč je izrecno in izključno namenjena kritju stroškov javne službe, ki jo opravlja ta javna radiotelevizija. Ti stroški, katerih znesek je Komisija ocenila – in ni sporen – na 300 milijonov EUR, so, prvič, del stroškov javne službe družbe France Télévisions v letu 2008, ki se zaradi zmanjšanja oglaševalskih prihodkov za to leto niso financirali, in drugič, stroški dodatne programske sheme, ki so nastali v letu 2008 zaradi pričakovane ukinitve televizijskih oglasov na France Télévisions.
- 108 Dejstvo, da je del teh stroškov, ki jih je leta 2008 še naprej krila država, posledica manjših oglaševalskih prihodkov, v ničemer ne spreminja dejstva, da gre nesporno za stroške javne službe, nastale zaradi potreb te službe. Glede na naravo teh stroškov zadevni državi članici ni mogoče preprečiti njihovega financiranja, razen če bi ji odrekli pristojnost, ki je v členu 16 ES in amsterdamskem protokolu državam članicam priznana pri opredelitvi in financiranju javne radiotelevizije.
- 109 Zato je stališče tožečih strank, ki zahtevata, da se domnevno manjša gospodarska uspešnost javne radiotelevizije pri izvajanju komercialne dejavnosti prodaje oglasnega prostora kaznuje z nezadostnim kritjem – ki torej ni združljivo z „opravljanjem javne službe, kakor jo naloži, opredeli in organizira vsaka država članica“ (glej amsterdamski protokol) – neto stroškov javne službe, neposredno v nasprotju z določbami Pogodbe, natančneje v nasprotju z določbami amsterdamskega protokola.
- 110 Treba je navesti, da bi bil položaj popolnoma drugačen, če bi tožeči stranki predložili dokaze o obstoju resnih dvomov glede dejanske namembnosti priglašene dotacije, zlasti če je obstajala bojazen, da bi se ta dotacija neupravičeno uporabila za subvencioniranje komercialne dejavnosti družbe France Télévisions.

- 111 V takem primeru, kot je navedeno v Sporočilu o radiodifuziji, bi obstajala nevarnost „prevelikih poplačil obveznosti javne storitve [službe], kar bi v vsakem primeru vplivalo na pogoje trgovanja in konkurence v Skupnosti do tolikšne mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnim interesom¹ in bi tako kršilo [amsterdamski] protokol“ (odstavek 58, zadnji stavek, Sporočila o radiodifuziji).
- 112 Komisija tako ne bi mogla sprejeti odločitve o nenasprotovanju na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 659/1999, kar pa je storila v obravnavanem primeru, ampak bi morala sprožiti formalni postopek preiskave.
- 113 Vendar ni dokazano, da bi morala Komisija imeti take dvome. Kvečjemu se zatrjuje, da se ni pozanimala o končni namembnosti priglašene dotacije (glej točko 39 zgoraj), kar naj bi se domnevno izražalo z njeno navedbo, da se bodo s priglašeno dotacijo „povečala razpoložljiva denarna sredstva skupine, ne da bi bila formalno dodeljena“ (odstavek 11 izpodbijane odločbe).
- 114 Kljub temu je treba navesti, da je iz izpodbijane odločbe jasno, da ne glede na konkretna pravila za dodelitev priglašene dotacije na račune družbe France Télévisions Francoska republika te dotacije v obliki dokapitalizacije družbe France Télévisions ni priglasila, zato bi jo morala ta javna radiotelevizija porabiti izključno za namene javne službe.

- 115 Komisija je tako izrecno opozorila na obstoj zavez, ki jih je Francoska republika prevzela v postopku, v katerem je bila sprejeta odločba z dne 20. aprila 2005, in so se izrazile v francoskih zakonih in drugih predpisih, namenjenih preprečitvi čezmerna nadomestila za neto stroške javne službe (odstavek 48 izpodbijane odločbe). Komisija se je seznanila s potrditvijo francoskih organov, da se bodo te določbe uporabile v obravnavanem primeru, in njihovo zavezo, da jih bodo uporabili pri dodelitvi finančne dotacije za izdatke, ki izhajajo iz obveznosti javne službe družbe France Télévisions (odstavek 49 izpodbijane odločbe).
- 116 Nazadnje, Komisija je izrecno določila, da ji mora Francoska republika v treh mesecih po izdelavi zaključnega računa za poslovno leto 2008 poročati o dejanski dodelitvi priglašene dotacije za financiranje obveznosti javne službe družbe France Télévisions (točka 49 in podrobnejša razčlenitev v drugem odstavku pod naslovom „5. Odločitev“ izpodbijane odločbe).
- 117 Komisija v teh okoliščinah in glede na previdnostne ukrepe, ki jih je sprejela tako v zvezi z dejansko uporabo finančne dotacije kot tudi naknadnim nadzorom te uporabe, ob sprejetju izpodbijane odločbe ni imela nobenega razloga za bojazen, da bi se lahko ta dotacija – ki je bila poleg tega precej nižja od ocenjenega zneska dodatnih neto stroškov, ki jih je bilo treba nadomestiti – uporabila za druge namene kot za financiranje javne radiotelevizije.
- 118 Skratka, tožeči stranki neupravičeno nasprotujeta zadevni finančni dotaciji – in sicer na podlagi domnevne gospodarske neučinkovitosti družbe France Télévisions pri izvajanju komercialne dejavnosti, ki ni del javne službe – saj ni bilo razloga za bojazen, da bi ta dotacija povzročila navzkrižno subvencioniranje te komercialne dejavnosti.

- 119 Na podlagi zgornjih ugotovitev je treba zavreči tudi sklicevanje družbe M6 na sodbo Splošnega sodišča z dne 16. marca 2004 v zadevi Danske Busvognmænd proti Komisiji (T-157/01, Recueil, str. II-917, v nadaljevanju: sodba Danske), ki se je med drugim nanašala na pomoč v obliki dotacije za prevozno podjetje, ki je sklenilo pogodbe o izvajanju javne službe v smislu členov 1(4) in 14 Uredbe Sveta (EGS) št. 1191/69 z dne 26. junija 1969 o ukrepanju držav članic glede obveznosti javne službe v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh (UL L 156, str. 1), kakor je bila spremenjena.
- 120 Medtem ko je bila v obravnavanem primeru finančna dotacija 150 milijonov EUR, ki jo je priglasila Francoska republika, namenjena posebej in izključno za nadomestitev stroškov javne službe (katerih znesek je bil sicer precej višji od te dotacije), se je sporna pomoč v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj v točki 119 navedena sodba Danske, namreč prištela k pogodbenemu nadomestilu, v katero je zadevno podjetje svobodno privolilo za izvedbo pogodb o javni službi, ki jih je pridobilo v okviru javnega naročila danskih organov (zgoraj v točki 119 navedena sodba Danske, točka 88). Povedano drugače, pomoč, ki je bila sporna v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj v točki 119 navedena sodba Danske, je v okviru pogodbene ureditve, uvedene z Uredbo št. 1191/69, kakor je bila spremenjena, povzročila čezmerno nadomestilo.
- 121 Še več, medtem ko je Komisija v obravnavanem primeru glede na previdnostne ukrepe in jamstva, sprejeta v izpodbijani odločbi, upravičeno izključila vsakršno nevarnost, da bi se finančna dotacija uporabila za navzkrižno subvencioniranje komercialne dejavnosti družbe France Télévisions, pa se je v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj v točki 119 navedena sodba Danske, s sporno pomočjo subvencionirala komercialna dejavnost zadevnega prevoznega podjetja. Namen pomoči je bil namreč prav ta, da se podjetju omogoči nadaljevanje komercialne dejavnosti kljub primanjkljajem zaradi sklenjenih pogodb o javni službi, ki jih je prevzelo konkurentom v zameno za sprejetje nedobičkonosnih cenovnih pogojev (glej v zvezi s tem zgoraj v točki 119 navedeno sodbo Danske, točke 80, 87 in 88).

- 122 Tako je v nasprotju s finančno dotacijo v obravnavanem primeru, katere edini namen je nadomestiti neto stroške javne radiotelevizije, ne da bi se kakor koli uporabila za komercialne namene, in torej ne vpliva na konkurenco in trgovino na trgu prodaje televizijskega oglasnega prostora tako, da bi bila v nasprotju s skupnim interesom, pomoč, ki je bila sporna v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj v točki 119 navedena sodba Danske, vplivala neposredno na konkurenco na trgu prevoza.
- 123 Nazadnje, treba je opozoriti, da prevozne dejavnosti ni mogoče primerjati z dejavnostjo javne radiotelevizije. Čeprav je prevozna dejavnost kot taka nesporno gospodarska in konkurenčna, javni prevoz pa je storitev splošnega gospodarskega pomena (v nadaljevanju: SSGP), je po drugi strani opredelitev SSGP v primeru javne radiotelevizije bolj povezana z vplivom, ki ga ima *de facto* storitev javne radiotelevizije na sicer konkurenčen in tržen sektor radiotelevizije, kot pa z domnevno trgovsko razsežnostjo storitve javne radiotelevizije (sodba Splošnega sodišča z dne 26. junija 2008 v zadevi SIC proti Komisiji, T-442/03, ZOdl. str. II-1161, točka 153).
- 124 Kot namreč izhaja iz amsterdamskega protokola, je javna radiotelevizija „neposredno povezana z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe“. V enakem smislu tudi Resolucija Sveta in predstavnikov držav članic z dne 25. januarja 1999 o storitvah javne radiotelevizije (UL C 30, str. 1) določa, da je ta javna služba „glede na svoje kulturne, družbene in demokratične naloge za skupno dobro ključnega pomena za zagotavljanje demokracije, pluralizma, socialne kohezije ter kulturne in jezikovne raznolikosti“ (uvodna izjava B te resolucije) (zgoraj v točki 123 navedena sodba SIC proti Komisiji, točka 153).
- 125 Na podlagi teh ugotovitev je jasno in upravičeno, da so se države članice z amsterdamskim protokolom dogovorile, da „[d]oločbe Pogodbe [ES] ne posegajo v pristojnost

držav članic glede financiranja storitev javne radiotelevizije, če je takšno financiranje odobreno radiotelevizijskim zavodom za opravljanje javne službe, kakor jo naloži, opredeli in organizira vsaka država članica, in če ne vpliva na trgovinske pogoje in konkurenco v Skupnosti do te mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi, pri čemer je treba upoštevati zagotavljanje teh javnih storitev“.

- ¹²⁶ V obravnavanem primeru nikakor ni dokazano, da bi morala Komisija dvomiti o cilju in učinkih zadevne finančne dotacije. Nobenega dvoma ni bilo, da je bila ta dotacija dodeljena družbi France Télévisions samo za „opravljanje javne službe, kakor jo naloži, opredeli in organizira [Francoska republika]“. Ob upoštevanju previdnostnih ukrepov, sprejetih v izpodbijani odločbi za preprečitev vsakršnega navzkrižnega subvencioniranja, prav tako ni bilo nobenega dvoma, da se zaradi tega financiranja niso mogli „[spremeniti] trgovinski pogoji in konkurenca v Skupnosti do te mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi“.
- ¹²⁷ Dalje, po zgledu Komisije je treba navesti, da se je družba M6 na obravnavi neupravičeno sklicevala na točko 249 zgoraj v točki 72 navedene sodbe BUPA in drugi proti Komisiji, ki se nanaša na četrtega od štirih pogojev iz točk od 88 do 93 sodbe z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Recueil, str. I-7747, v nadaljevanju: sodba Altmark; zgoraj navedeni pogoji v nadaljevanju: pogoji Altmark).
- ¹²⁸ To sklicevanje, s katerim družba M6 utemeljuje trditev, da je upoštevanje četrtega pogoja Altmark pogoj za odobritev odstopanja od člena 86(2) ES, temelji na pomešanju

pogojev, ki so odločilni za opredelitev državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, in pogojev, ki se uporabljajo pri presoji združljivosti pomoči na podlagi člena 86(2) ES.

- ¹²⁹ V zvezi s tem je treba opozoriti, da je edini in izključni namen pogojev Altmark opredeliti zadevni ukrep za državno pomoč, tako da se pri novi pomoči ugotovi obstoj obveznosti priglasitve tega ukrepa Komisiji, pri veljavni pomoči pa obveznost sodelovanja s to institucijo (sodba Splošnega sodišča z dne 11. marca 2009 v zadevi TF1 proti Komisiji, T-354/05, ZOdl., str. II-471, točki 130 in 131, in sklep Splošnega sodišča z dne 25. novembra 2009 v zadevi Andersen proti Komisiji, T-87/09, neobjavljen v ZOdl., točka 57).
- ¹³⁰ Poleg tega točka 249 zgoraj v točki 72 navedene sodbe BUPA in drugi proti Komisiji, ki se nanaša na četrti pogoj Altmark, spada prav v okvir presoje Splošnega sodišča v zvezi z opredelitvijo zadevnega ukrepa za državno pomoč (presoja iz točk od 161 do 258 zgoraj v točki 72 navedene sodbe BUPA in drugi proti Komisiji), ne pa v okvir presoje Splošnega sodišča v zvezi z uporabo odstopanja iz člena 86(2) ES (presoja iz točk od 259 do 310 zgoraj navedene sodbe BUPA in drugi proti Komisiji).
- ¹³¹ Iz zgornjih ugotovitev je razvidno, da sklicevanje družbe M6 na zgoraj v točki 72 navedeno sodbo BUPA in drugi proti Komisiji temelji na pomešanju preizkusa Altmark, katerega namen je ugotoviti obstoj državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, in preizkusa iz člena 86(2) ES, s katerim se lahko ugotovi, ali je mogoče ukrep, ki pomeni državno pomoč, šteti za združljiv s skupnim trgovom (zgoraj v točki 129 navedena sodba TF1 proti Komisiji, točka 140).

- 132 V zvezi s trditvijo, ki jo je družba M6 v bistvu navedla na obravnavi, da člen 86(2) ES vključuje pogoj gospodarske učinkovitosti pri opravljanju javne službe, je treba navesti, prvič, da je ta trditev v obravnavanem primeru brezpredmetna in, drugič, da je vsekakor napačna.
- 133 Prvič, v zvezi z brezpredmetnostjo te trditve v obravnavanem primeru zadostuje navedba, da gospodarska učinkovitost družbe France Télévisions pri opravljanju SSGP na področju radiotelevizije v tej tožbi ni niti sporna niti se v njej ne navaja. Nikakor se namreč ne trdi, da bi lahko družba France Télévisions svoje obveznosti javne službe izpolnila z manjšimi stroški.
- 134 V obravnavanih tožbah je namreč sporna samo gospodarska učinkovitost družbe France Télévisions pri izvajanju komercialne dejavnosti – prodaje televizijskega oglašnega prostora – ki pa nikakor ne spada v SSGP, čeprav prispeva k financiranju SSGP na področju radiotelevizije.
- 135 Tudi če bi bila družba France Télévisions, kot trdita tožeči stranki – čemur pa ta družba kategorično nasprotuje – gospodarsko neučinkovita pri izvajanju komercialne dejavnosti prodaje oglašnega prostora, to Francoski republiki nikakor ne bi odvzelo pristojnosti in pravice, da zagotovi financiranje SSGP na področju radiotelevizije (glej točke od 104 do 109 zgoraj), saj so bili sprejeti zadostni previdnostni ukrepi, na podlagi katerih je mogoče razumno izključiti vsakršno nevarnost navzkrižnega subvencioniranja komercialne dejavnosti (glej točke od 110 do 117 zgoraj).
- 136 Drugič, kar zadeva vprašanje, ali člen 86(2) ES vključuje pogoj gospodarske učinkovitosti izvajalca javne službe pri njenem opravljanju, je treba navesti, da v skladu s to določbo za podjetja, pooblaščenca za opravljanje SSGP, veljajo pravila o konkurenci, kolikor uporaba takih pravil pravno in dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog,

ki so jim dodeljene, pri čemer razvoj trgovine ne sme biti prizadet v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti (sodbe Sodišča z dne 19. marca 1991 v zadevi Francija proti Komisiji, C-202/88, Recueil, str. I-1223, točka 11; z dne 23. oktobra 1997 v zadevi Komisija proti Nizozemski, C-157/94, Recueil, str. I-5699, točka 28; z dne 21. septembra 1999 v zadevi Albany, C-67/96, Recueil, str. I-5751, točka 102, in z dne 17. maja 2001 v zadevi TNT Traco, C-340/99, Recueil, str. I-4109, točka 52).

¹³⁷ Namen člena 86(2) ES, ki pod določenimi pogoji dopušča odstopanja od splošnih pravil Pogodbe, je uskladiti interes držav članic, da nekatera podjetja, zlasti v javnem sektorju, uporabijo kot orodje gospodarske ali finančne politike, z interesi Skupnosti, da zagotovi upoštevanje pravil o konkurenci in ohrani enotnost skupnega trga (zgoraj v točki 136 navedene sodbe Francija proti Komisiji, točka 12; Komisija proti Nizozemski, točka 39, in Albany, točka 103).

¹³⁸ Treba je tudi opozoriti, da za izpolnjevanje pogojev za uporabo člena 86(2) ES ni nujno, da je ogroženo finančno ravnovesje ali ekonomsko preživetje podjetja, pooblaščenega za opravljanje SSGP. Zadostuje, da bi bilo ob neobstoju spornih pravic ogroženo izpolnjevanje posebnih nalog, ki so bile dodeljene podjetju, kot so zanj določene z obveznostmi in zavezami, ali da je ohranitev pravic nujna za to, da se njihovemu imetniku omogoči izpolnjevanje posebnih nalog v splošnem gospodarskem interesu, naloženih v ekonomsko sprejemljivih pogojih (zgoraj v točki 136 navedene sodbe Komisija proti Nizozemski, točki 52 in 53; Albany, točka 107, in TNT Traco, točka 54, ter sodba Sodišča z dne 15. novembra 2007 v zadevi International Mail Spain, C-162/06, ZOdl., str. I-9911, točka 35; glej v tem smislu tudi sodbo Sodišča z dne 19. maja 1993 v zadevi Corbeau, C-320/91, Recueil, str. I-2533, točke od 14 do 16).

¹³⁹ Še več, če na tem področju kot v obravnavanem primeru ni usklajenih predpisov Skupnosti, Komisija ni pristojna za odločanje o obsegu nalog javne službe, ki jih mora

izpolniti javni izvajalec, in sicer niti o višini stroškov, povezanih s to službo, niti o primernosti političnih odločitev, ki jih v zvezi s tem sprejmejo nacionalni organi, niti o gospodarski učinkovitosti javnega izvajalca (glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca G. Tesaura k zgoraj v točki 138 navedeni sodbi Corbeau, Recueil, str. I-2548, točka 16, in sklepne predloge generalnega pravobranilca A. Tizana k sodbi Sodišča z dne 22. novembra 2001 v zadevi Ferring, C-53/00, Recueil, str. I-9067, I-9069, točka 51; sodbo Splošnega sodišča z dne 27. februarja 1997 v zadevi FFSA in drugi proti Komisiji, T-106/95, Recueil, str. II-229, točka 108).

- 140 Torej vprašanje, ali bi lahko podjetje, pooblaščen za opravljanje SSGP na področju radiotelevizije, svoje obveznosti javne službe izpolnilo z manjšimi stroški, ni upoštevno za presojo državnega financiranja te službe z vidika pravil Skupnosti o državnih pomočeh. Namen člena 86(2) ES je, da se s presojo sorazmernosti pomoči prepreči, da bi izvajalec, pooblaščen za opravljanje SSGP, prejel finančna sredstva, večja od neto stroškov javne službe.
- 141 Iz zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da gospodarska učinkovitost družbe France Télévisions pri opravljanju SSGP na področju radiotelevizije v obravnavanem primeru poleg tega, da ni sporna (glej točke od 133 do 135 zgoraj), ni nikakor upoštevna za presojo združljivosti finančne dotacije s skupnim trgom na podlagi člena 86(2) ES.
- 142 Nazadnje, okoliščine, povezane z očitki tožečih strank zaradi trajanja predhodnega postopka preiskave in dejstvom, da je Komisija samo enkrat stopila v stik s francoskimi organi (glej točko 41 zgoraj), nikakor ne kažejo na obstoj resnih težav, temveč bolj na dejstvo, ki ga zagovarja Komisija, da pri preučitvi združljivosti ukrepa, priglašenega v obravnavanem primeru, s skupnim trgom ni bilo posebnih težav.

- 143 Ker pri presoji združljivosti pomoči s skupnim trgom ni bilo resnih težav, iz nobene določbe na podlagi Pogodbe ali kakega drugega pravnega pravila ne izhaja, da bi morala Komisija v okviru predhodnega postopka preiskave iz člena 88(3) ES ravnati drugače, niti da bi morala zaslišati zadevne stranke, kar bi bilo nujno, če bi formalni postopek preiskave sprožila na podlagi člena 88(2) ES (glej v tem smislu zgoraj v točki 72 navedeno sodbo *Thermenthotel Stoiser Franz* in drugi proti Komisiji, točka 90). Tožeci stranki torej neupravičeno trdita, da je Komisija kršila načelo kontradiktornosti, ker se ni posvetovala z zainteresiranimi stranmi.
- 144 Ob upoštevanju zgornjih ugotovitev, iz katerih izhaja, da pri presoji priglašenege ukrepa glede na zadostne informacije, ki jih je imela Komisija, ni bilo resnih težav, je treba te tožbene razloge zavriniti.

Tretji tožbeni razlog družbe M6 in drugi tožbeni razlog družbe TF1: kršitev obveznosti obrazložitve

Trditve strank

- 145 Družba TF1 ob podpori družbe Canal + navaja, da je obrazložitev izpodbijane odločbe vsekakor pomanjkljiva, ker Komisija ni zbrala potrebnih informacij in upoštevala informacij, ki jih je že imela.

- 146 Poleg tega naj bi bila obrazložitev izpodbijane odločbe v zvezi s tem, da so se komercialni viri sredstev družbe France Télévisions nadomestili z javnimi sredstvi v višini celotnega izpada oglaševalskih prihodkov, neustrezna in nezadostna. Iz predhodnih stališč Komisije naj bi namreč izhajalo, da bi se lahko od bruto stroškov javne službe odštel samo neto dobiček, ki je neposredno ali posredno povezan z izvajanjem javne službe (glej odstavek 57 Sporočila o radiodifuziji in točko 123 Odločbe Komisije 2004/339/ES z dne 15. oktobra 2003 o ukrepih Italije v korist RAI SpA (UL 2004, L 119, str. 1, v nadaljevanju: odločba RAI)). Komercialni prihodki, ki niso povezani z javno službo, bi morali biti namenjeni komercialnim dejavnostim in naj jih ne bi bilo mogoče odšteti od bruto stroškov javne službe. Pri trditvi, da so se zaradi znižanja zasebnih sredstev „avtomatično in sorazmerno“ povečali neto stroški dejavnosti javne službe, naj bi se tako razlikovanje prezrlo.
- 147 Družba TF1 v repliki pojasnjuje, da ker se pojem komercialnih prihodkov nanaša na promet, in ne na neto dobiček iz stroškov komercialnih dejavnosti, Komisija s stališčem, povzetim v prejšnji točki, v nasprotju s svojimi prejšnjimi stališči očitno priznava, da se s sporno dotacijo ne bi nadomestilo samo povečanje neto stroškov javne službe, ampak dejansko tudi komercialni stroški.
- 148 Ta očitna sprememba metode Komisije v primerjavi z njeno predhodno prakso naj v izpodbijani odločbi torej ne bi bila zadosti obrazložena, pomanjkljivo obrazložen pa naj bi bil tudi neobstoj tveganja navzkrižnega subvencioniranja. Ta kršitev obveznosti obrazložitve naj bi bila znak resnih težav.
- 149 Družba M6 ob podpori družbe Canal + trdi, da izpodbijana odločba ne vsebuje ugotovitev, s katerimi bi bilo mogoče dokazati pravilnost trditve, da sta „razglas z dne 8. januarja 2008 in potrditev ukinitve oglasov neposredno vplivala na finančno stanje

družbe France Télévisions“. Razen opisa „učinka razglasa“ in izpada oglaševalskih prihodkov naj izpodbijana odločba ne bi vsebovala nobene ekonomske razlage neposredne vzročne zveze med razglasom z dne 8. januarja 2008 in slabimi rezultati družbe France Télévisions iz oglaševanja.

- 150 Tudi trditev iz odstavka 27 izpodbijane odločbe, da „je [priglašena] dotacija bolj podobna [...] nadomestilu, ki ga je država kot regulator dodelila za učinek razglasa o umiku z oglaševalskega trga, kot pa naložbeni priložnosti, ki jo je država izkoristila kot delničarka“, naj ne bi bila utemeljena in naj bi bila daleč od dejanskih razmer na oglaševalskem trgu v Franciji ter naj bi potrjevala, da izpodbijana odločba ne vsebuje obrazložene presoje resničnih vzrokov za izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions.
- 151 Trditev iz odstavka 9 izpodbijane odločbe v zvezi z odzivom konkurentov, ki naj bi komercialno ponudbo prilagodili, da bi privabili oglaševalce družbe France Télévisions, naj ne bi bila samo napačna, temveč tudi neupravičena, in naj bi pričala o slabi obveščenosti Komisije in površnosti njene preučitve.
- 152 Komisija naj torej ne bi izpolnila svoje obveznosti obrazložitve. Kršitev te obveznosti naj bi pričala o obstoju resnih težav, zaradi katerih bi morala Komisija sprožiti formalni postopek preiskave.
- 153 Komisija ob intervenciji Francoske republike in družbe France Télévisions navaja, da je bila izpodbijana odločba sprejeta na podlagi predhodne preučitve državnih pomoči, katere edini namen je bil omogočiti Komisiji, da si ustvari prvo mnenje o delni ali popolni združljivosti zadevne pomoči, ne da bi sprožila formalni postopek preiskave. Po navedbah Komisije mora taka odločba, ki je sprejeta v kratkem roku, vsebovati le

razloge, iz katerih meni, da pri presoji združljivosti pomoči s skupnim trgom ni resnih težav. V taki odločbi naj bi se zahtevala zgolj kratka obrazložitev.

- 154 Komisija v zvezi z okoliščinami izpodbijane odločbe navaja, da je bila ta sprejeta po dveh drugih ugodnih odločbah, v katerih je ugotovila, da so naložbene subvencije in kapitalske dotacije za postaje družbe France Télévisions pomoči, ki so združljive s skupnim trgom. Tudi če bi se dotacija, preučena v obravnavanem primeru, razlikovala od teh predhodnih ukrepov, bi vseeno spadala v splošni okvir javnega financiranja družbe France Télévisions, ki je bilo preučeno v teh odločbah. Komisija zato navaja, da je v obravnavanem primeru popolnoma upravičeno uporabila krajšo obrazložitev, kot bi jo navedla, če ne bi bilo predhodnih odločb.
- 155 Kakor koli že, izpodbijana odločba naj bi vsebovala vse potrebne elemente obrazložitve Komisije in naj bi v celoti izpolnjevala zahteve iz člena 253 ES.
- 156 Kar zadeva trditev družbe TF1, da je obrazložitev izpodbijane odločbe vsekakor pomanjkljiva, ker Komisija domnevno ni zbrala potrebnih informacij in ni upoštevala informacij, ki jih je že imela, Komisija ugotavlja, da se pri tej trditvi vsebinsko vprašanje zamenjuje s postopkovnim. V izpodbijani odločbi naj bi jasno navedla svoje sklepanje, česar družba TF1 ne izpodbija, temveč naj bi zgolj menila, da to sklepanje temelji na nezadostnih informacijah in da zato ni prepričljivo. Vendar naj v tem primeru ne bi šlo za vprašanje obrazložitve, temveč za vsebinsko vprašanje, na katero naj bi Komisija odgovorila že v okviru prvega tožbenega razloga.

157 Kar zadeva trditev, s katero ji družba TF1 očita, da je kot vzrok za povečanje neto stroškov javne službe upoštevala vsak izpad oglaševalskih prihodkov (vključno z morebitnimi prihodki, ki niso povezani z javno službo), čeprav bi bil lahko vzrok za tako povečanje samo izpad oglaševalskih prihodkov, povezanih z javno službo, Komisija navaja, da je jasno, da je bilo ugotovljeno prav zmanjšanje komercialnih prihodkov, povezanih z izvajanjem javne službe. Iz izpodbijane odločbe naj bi bilo namreč razvidno, da je bil namen preučene pomoči nadomestiti izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions (kot tudi povečanje stroškov javne službe). Ti prihodki naj bi izhajali iz predvajanja oglasov med programi družbe France Télévisions, ti pa naj bi bili del nalog javne službe družbe France Télévisions, kot naj bi izhajalo iz odstavka 36 izpodbijane odločbe. Domnevno pomanjkljiva razlaga naj bi bila torej sama po sebi očitna, zato Komisija ne razume, zakaj bi bilo treba izpodbijano odločbo dodatno obrazložiti.

158 Glede očitka družbe TF1, da je Komisija komercialne prihodke pomešala z neto komercialnim dobičkom, tako da se ni dovolj zavarovala pred tveganjem navzkrižnega subvencioniranja in je odstopila od predhodne prakse, Komisija navaja, da ni nič kazalo na to, da bi se lahko komercialni stroški družbe France Télévisions v letu 2008 bistveno znižali, in da bi celo, če bi se družba France Télévisions poslovila od dela osebja, ki se ukvarja s komercialnimi dejavnostmi, to kratkoročno pomenilo dodaten strošek. Dejstvo, da Komisija ob sprejetju izpodbijane odločbe ni ugibala o morebitnih prihodnjih znižanjih upravljavskih stroškov pri oglaševanju, naj ne bi moglo vplivati na zakonitost izpodbijane odločbe in naj ne bi bilo v nasprotju s pristopom, ki ga je Komisija uporabila v predhodnih odločbah.

159 Nazadnje bi bilo treba opozoriti, da naj bi bile finančne potrebe družbe France Télévisions za leto 2008 hkrati posledica zmanjšanja oglaševalskih prihodkov, ki naj bi po ocenah znašalo 150 milijonov EUR, in povečanja stroškov programske sheme, ki naj bi po ocenah znašalo več kot 145 milijonov EUR, kar skupaj znaša 300 milijonov EUR, medtem ko naj bi priglašena dotacija znašala 150 milijonov EUR. Ob upoštevanju višine teh sredstev naj bi bilo torej predvideno zgolj nadomestilo za polovico povečanja

neto stroškov javne službe družbe France Télévisions. Glede na višino teh sredstev naj bi bili stroški, povezani s komercialnimi dejavnostmi družbe France Télévisions, vsekakor majhni, njihovo kratkoročno gibanje pa popolnoma zanemarljivo.

- 160 Kar zadeva trditve družbe M6, da Komisija ni natančno preučila konkretnih okoliščin, ki so bile razlog za izpad oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions, Komisija navaja, da za namene izpodbijane odločbe ni bilo treba nujno ugotoviti natančnih vzrokov za ta izpad.
- 161 Kar zadeva obrazložitev iz odstavka 9 izpodbijane odločbe v zvezi z vzroki za zmanjšanje oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions, naj bi bili elementi, ki jih izpodbija družba M6, v sistematiki izpodbijane odločbe drugotnega pomena.
- 162 Glede očitka družbe M6 v zvezi z obrazložitvijo iz odstavka 27 izpodbijane odločbe, ki se nanaša na merilo zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, se Komisija sprašuje, kakšen je pravi namen tega očitka, in trdi, da so v tem delu izpodbijane odločbe navedene samo zdravorazumske trditve, katerih nepravilnosti družba M6 nikakor ni dokazala.

Presoja Splošnega sodišča

- 163 Treba je opozoriti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 253 ES, v skladu z ustaljeno sodno prakso prilagojena vrsti zadevnega pravnega akta ter mora jasno in

nedvoumno izražati utemeljitev institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zainteresirane osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Zahtevo po obrazložitvi je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, vrsto navedenih razlogov in interes, ki ga imajo lahko naslovniki ali druge osebe, ki jih ukrep neposredno in posamično zadeva, da prejmejo pojasnila. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh dejanskih in pravnih okoliščin, ki so se upoštevale, ker je treba vprašanje, ali je obrazložitev posameznega akta v skladu z zahtevami iz člena 253 ES, presojati ne samo glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegov kontekst in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (sodbi Sodišča z dne 22. marca 2001 v zadevi Francija proti Komisiji, C-17/99, Recueil, str. I-2481, točki 35 in 36, in z dne 22. decembra 2008 v zadevi Regie Networks, C-333/07, ZODl., str. I-10807, točka 63; sodba Splošnega sodišča z dne 22. oktobra 1996 v zadevi Skibsvaerftsforeningen in drugi proti Komisiji, T-266/94, Recueil, str. II-1399, točka 230).

¹⁶⁴ Trditev družbe TF1 (glej točko 145 zgoraj), da je obrazložitev izpodbijane odločbe vsekakor pomanjkljiva, ker Komisija ni zbrala potrebnih informacij in ni upoštevala tistih, ki jih je že imela, je treba zavrnila, saj se dejansko ne razlikuje od vsebinskih očitkov o tem, da Komisija domnevno ni bila zadosti seznanjena in da je bila njena preučitev pomanjkljiva, ti pa so bili zavrjnjeni že ob preučitvi prejšnjih razlogov za razglasitev ničnosti.

¹⁶⁵ V zvezi s trditvijo družbe TF1 (glej točki 146 in 147 zgoraj), da je Komisija neutemeljeno odstopila od predhodne prakse, ko je dopustila, da se komercialna sredstva nadomestijo z javnimi sredstvi v višini celotnega izpada oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions, je treba navesti, da načelo sorazmernosti zahteva, da „državna pomoč ne sme presegati čistih stroškov javne storitve [službe], pri čemer se upoštevajo tudi drugi neposredni in posredni prihodki, ki izhajajo iz naloge javne storitve [službe]“ (odstavek 57 Sporočila o radiodifuziji), pri čemer Komisija dodaja, da se „pri

oceni sorazmernosti [...] zato upošteva čista korist, ki jo dejavnosti, ki niso javna storitev [služba], pridobijo iz dejavnosti javne storitve [službe]" (odstavek 57 navedenega sporočila).

- 166 Podobno je Komisija v odločbi RAI navedla, da je „[n]adomestilo dovoljeno samo za neto stroške, povezane z opravljanjem javne službe“, da „[t]o pomeni, da je treba upoštevati neposredne in posredne prihodke iz javne službe“ in torej da „je treba od [...] skupnega zneska stroškov javne službe [...] odšteti na primer neto oglaševalske prihodke, ustvarjene ob ponovnem predvajanju programov, ki spadajo v okvir javne službe, in neto prihodke iz trženja takih programov“ (točka 123 odločbe RAI).
- 167 Prvič, ker zgoraj navedena trditev družbe TF1 temelji na stališču, da se komercialni prihodki, ki niso povezani z javno službo, ne odštejejo od bruto stroškov javne službe, kar pomeni, da zmanjšanje teh komercialnih prihodkov ne more povzročiti povečanja neto stroškov javne službe (glej točko 146 zgoraj), zadostuje ugotovitev, da se je zmanjšanje komercialnih prihodkov v obravnavanem primeru nanašalo na prihodke, povezane z javno službo, saj je šlo za prihodke iz prodaje oglasnega prostora, ki je del programske sheme javne službe, ki jo predvaja družba France Télévisions. Komisija torej s tem, da je menila, da so se zaradi zmanjšanja oglaševalskih prihodkov družbe France Télévisions povečali neto stroški javne službe, nikakor ni odstopila od predhodne prakse.
- 168 Drugič, v delu, v katerem družba TF1 z zgoraj navedeno trditvijo iz replike (glej točko 147 zgoraj) Komisiji očita, da je pomešala pojma komercialnih prihodkov in neto dobička ter je tako z odstopom od predhodne prakse in brez pojasnil dopustila, da so se lahko s priglašeno dotacijo nadomestili komercialni stroški, je bilo že ugotovljeno (glej točki 90 in 91 zgoraj), da Komisija ni pomešala navedenih pojmov, ampak je v bistvu menila, da zaradi zmanjšanja komercialnih prihodkov v letu 2008 komercialni stroški ne bodo nihali toliko, da ne bi bilo mogoče ugotoviti sorazmernosti med

zmanjšanjem navedenih prihodkov in zmanjšanjem neto dobička, torej med zmanjšanjem prihodkov in povečanjem neto stroškov javne službe. Glede na to ugotovitev se Komisija ni oddaljila od predhodne prakse.

169 Ker Komisija ni odstopila od predhodne prakse, iz zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da je treba trditve družbe TF1 v zvezi s pomanjkanjem obrazložitve zavrniti, ker temelji na napačni predpostavki.

170 Treba je navesti, da se trditve (glej točke od 149 do 151 zgoraj), s katerimi družba M6 v bistvu opozarja na nezadostnost preučitve natančnih vzrokov za zmanjšanje oglaševalskih prihodkov ter na nepravilnost in neutemeljenost trditve, ki jo je Komisija navedla v odstavku 9 izpodbijane odločbe in se nanaša na odziv konkurentov na razglas z dne 8. januarja 2008, v bistvu ne razlikujejo od očitkov, navedenih v okviru prejšnjih razlogov za razglasitev ničnosti, ki so že bili zavrnjeni.

171 Iz zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da je treba razloge za razglasitev ničnosti, ki se nanašajo na kršitev obveznosti obrazložitve, zavrniti.

172 Ker tožeči stranki s svojimi predlogi nista uspeli, je treba to tožbo zavrniti.

Stroški

- 173 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglášeni. V skladu s členom 87(4) Poslovnika države članice, ki so se kot intervenientke udeležile postopka, nosijo svoje stroške.
- 174 Tožeči stranki nista uspeli, zato se jima v skladu s predlogi Komisije in družbe France Télévisions naloži plačilo lastnih stroškov ter stroškov Komisije in družbe France Télévisions.
- 175 Družba Canal +, intervenientka v podporo predlogom tožečih strank, in Francoska republika, intervenientka v podporo predlogom Komisije, nosita vsaka svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (peti senat)

razsodilo:

1. Tožbi se zavrmeta.

- 2. Družbi Métropole télévision (M6) se naloži plačilo lastnih stroškov v zadevi T-568/08 in stroškov, ki sta jih v tej zadevi priglasili Evropska komisija in družba France Télévisions.**

- 3. Družbi Télévision française 1 SA (TF1) se naloži plačilo lastnih stroškov v zadevi T-573/08 in stroškov, ki sta jih v tej zadevi priglasili Evropska komisija in družba France Télévisions.**

- 4. Francoska republika in družba Canal + nosita vsaka svoje stroške v zadevah T-568/08 in T-573/08.**

Vilaras

Prek

Ciucă

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 1. julija 2010.

Podpisi